

DOHLEDOVÉ ZÁTĚŽOVÉ TESTY VYBRANÝCH BANK

Sekce dohledu nad finančním trhem
Sekce finanční stability

2018

SHRNUTÍ

Souhrnné výsledky dohledových zátěžových testů (dále „DZT“) největších domácích bankovních skupin¹ tvořících zhruba 76 % aktiv bankovního sektoru v ČR, potvrdily jejich dostatečnou odolnost vůči případnému hypotetickému nepříznivému ekonomickému vývoji. Kapitálová vybavenost testované části bankovního sektoru by zůstala výrazně nad 8% regulačním minimem i v zátěžovém scénáři, který předpokládal silný pokles ekonomické aktivity v ČR i zahraničí. Hlavním zdrojem odolnosti je celkový kapitálový poměr a rentabilita aktiv a kapitálu, které ke konci roku 2017 dosahovaly 18,2 %, resp. 1,2 a 15,7 %. Nejvýznamnějším ze sledovaných rizik bylo tradičně úvěrové riziko.

1. ÚVOD

Dohledové zátěžové testy provádí ČNB ve spolupráci s vybranými domácími bankami, resp. bankovními skupinami od roku 2009. Slouží k vyhodnocení rizik², kterým jsou vystaveny v případě hypotetického nepříznivého ekonomického vývoje reprezentovaném *Nepříznivým scénářem*, jež stanovuje ČNB. Výsledky využívá sekce dohledu nad finančním trhem ČNB v procesu dohledu a hodnocení kapitálové vybavenosti jednotlivých bank.³ Metodologie DZT vychází od roku 2018 z pravidel Evropské bankovní autority pro zátěžové testy bank EU (EU-wide stress test) upravených o specifika bankovního systému ČR.

2. MAKROEKONOMICKÉ SCÉNÁŘE

Základní scénář je založen na makroekonomické prognóze ČNB zveřejněné ve Zprávě o inflaci I/2018 a v letošním roce předpokládá růst ekonomické aktivity o 3,6 %.⁴ V příštích dvou letech si růst HDP udrží meziroční dynamiku nad 3 % (Graf 1), zvyšují se investice, mzdy a obecná nezaměstnanost setrvá na současných nízkých hodnotách na celém horizontu scénáře. S prognózou je konzistentní nárůst tržních úrokových sazeb.

Nepříznivý scénář předpokládá výrazný pokles ekonomické aktivity v Evropě. Kombinace útlumu zahraniční a posléze i domácí poptávky zapříčiní výrazný a déle trvající propad ekonomické aktivity v ČR a způsobí recesi ve tvaru „V“. Recese trvající celkem 9 čtvrtletí způsobí propad meziročního růstu reálného HDP z aktuálních 5 % až na -5 % (Graf 1), výrazně roste nezaměstnanost. Potíže v reálné ekonomice dopadají i na finanční sektor. Měnová politika zůstává uvolněná, tříměsíční sazba PRIBOR setrvává na velmi nízké úrovni na celém horizontu testů a měnový kurz razantně oslabuje. Dlouhodobé výnosy dluhopisů však skokově vzrostou z titulu nárůstu globální averze k riziku a přehodnocení kvality některých aktiv.

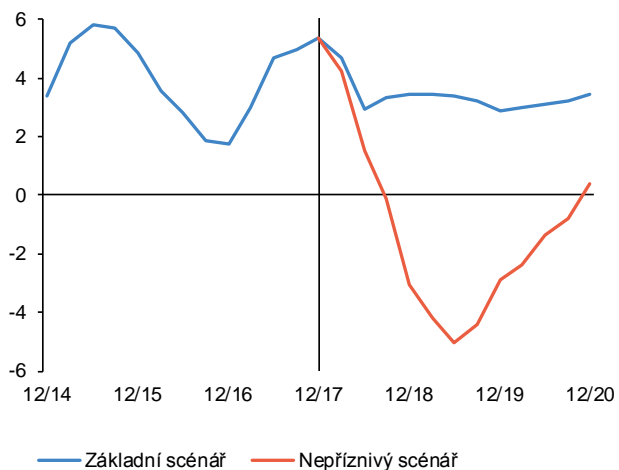
¹ Konsolidační celky: Skupina České spořitelny včetně Stavební spořitelny České spořitelny, Skupina ČSOB včetně Hypoteční banky a Českomoravské stavební spořitelny, Skupina Komerční banky včetně Modré pyramidy stavební spořitelny, Skupina Moneta Money Bank, Skupina Raiffeisenbank bez zahrnutí Raiffeisen stavební spořitelny a Skupina UniCredit Bank.

² DZT pokrývá rizika úvěrová, tržní, operační, úrokových výnosů a nákladů a kapitálu.

³ Článek 100 Směrnice Evropského parlamentu a rady 2013/36/EU, tzn. CRD.

⁴ *Základní scénář* a *Nepříznivý scénář* byly vytvořeny výhradně pro potřeby zátěžového testování. *Základní scénář* za horizontem prognózy ze Zprávě o inflaci – I/2018 ani *Nepříznivý scénář* nejsou oficiální prognózou ČNB. Blíže viz ZFS 2017/2018.

Graf 1
Alternativní scénáře: vývoj růstu reálného HDP
 (meziročně v %)

Pramen: ČNB

Tab. 1
Čistý zisk, kapitálové požadavky a kapitálový poměr

	Skutečnost 31.12.2017	Základní scénář 31.12.2020	Nepříznivý scénář 31.12.2020
Čistý zisk po zdanění (mld. Kč)	63,7	58,2	-15,2
Regulační kapitál (mld. Kč)	360,9	395,5	307,0
Rizikově vážená aktiva (mld. Kč)	1 980,6	2 055,3	2 378,6
Kapitálový poměr CET1 (%)	17,3	18,4	12,2
Celkový kapitálový poměr (%)	18,2	19,2	12,9

Pramen: ČNB

3. VÝSLEDKY

V *Základním scénáři* umožňuje přetrvávající vysoká rentabilita růst objemu kapitálu (+9,6 %). I přes mírný nárůst rizikově vážených aktiv (+3,8%) tak dochází ke zvýšení celkového kapitálového poměru na 19,2 %.

Prudký pokles zisků (123,9 %), resp. propad do ztráty v *Nepříznivém scénáři* způsobený zejména nárůstem úvěrových rizik působí nepříznivě jak na objem kapitálu (-14,9 %), tak na objem rizikově vážených aktiv (+20,1 %). To se následně projevuje v poklesu celkového kapitálového poměru na 12,9 %, což je však výrazně nad regulační hranicí 8 %. Výsledky DZT tak potvrzují vysokou odolnost testované části bankovního sektoru v případě nepříznivého ekonomického vývoje.